

**ÉLELMISZERIPARI GÉPÉSZTECHNIKAI ISMERETEK
ÁGAZATON BELÜLI SPECIALIZÁCIÓ
SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA**

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

Az élelmiszeripari gépészhatalmikai ismeretek ágazaton belüli specializáció szakmai érettségi vizsgatárgy részletes érettségi vizsgakövetelményei a XXXI. Agrárgépész ágazat következő szakképesítésének szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 521 01 Élelmiszeripari gépészhatalmikai.

A) KOMPETENCIÁK

1. Szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédképesség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. A szakmai fogalmak helyes használata	A szakmai fogalmak megfelelő helyen és módon történő alkalmazása.	A fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetése.
1.2. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, értelmezése	A szóbeli felelet tartalma logikusan felépített, következetes a szakmai kifejezések helyes alkalmazása.	
1.3. Kommunikáció szakmai nyelven	A feltett kérdések megértése, pontos lényegre törő válaszadás.	

2. Elemi számolási képesség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Számítási feladatok megoldása		Legyen képes segédletek alkalmazásával, gépelemekkel kapcsolatos elemi számítások (áttétel, elemi fogazat, tőrés és fékek nyomatéka) megoldására. A tanult képletek alapján történő számolással az eredmény meghatározása.
2.2. Mértékegységek		Az SI mértékegységrendszer használata.

3. Megbízhatóság

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Felelősségtudat	Legyen képes az egyes karbantartási munkafolyamatok helytelen végrehajtásából eredő meghibásodások következményeinek felismerésére.	

4. Önállóság, rendszerező képesség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. Szervezőkészség a munkafolyamatok végrehajtásában	Legyen képes az egyes karbantartási munkafolyamatok végrehajtásának szakszerű megszervezésére.	
4.2. Önállóság a problémamegoldás területén	Rendelkezzen problémamegoldó képességgel, mutasson kreativitást a felmerülő hibák, hiányosságok kiküszöbölésében.	
4.3. Rendszerező képesség, gyakorlatias feladatértelmezés	Tudjon határozottan, gyakorlati szempontok figyelembevételével közelíteni a feladat értelmezéséhez és annak végrehajtásához.	

B) TÉMAKÖRÖK**1. Géprajz, gépelemek**

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Műszaki dokumentációk	Legyen képes géprajzi ábrázolási módok alkalmazására, műszaki rajzok olvasására, készítésére. Ismerje a méretmegadás szabályait, egyszerű gépelemek méretezett ábrázolását.	Legyen képes síkmértani szerkesztések elvégzésére.

1.2. Gépelemek igénybevételének módjai		Legyen tisztában a gépelemek igénybevételével.
1.3. Kötőgépelemek	Tudja csoportosítani a gépelemeket. Ismerje a kötőgépelemek fajtáit, tulajdonságait, készítésük módját. Ismerje ábrázolásukat, rajzjelüket. Legyen képes a kötőgépelemek hibáinak felismerésére.	
1.4. Tengelyek, tengelykötések, csapágyak, csapágyazások	Ismerje a tengelyek, csapágyak csoportosítását, kialakítását, ábrázolását. Ismerje a csapágyszerelés előírásait. Tudja használni a csapágykatalógusokat.	Ismerje a tengelyek, csapágyak igénybevételét, a tengelyek és csapágyak illesztési és tűrési értékeit.
1.5. Rugók	Ismerje a rugók csoportosítását, alkalmazási területüket, terhelésüket, ábrázolásukat.	
1.6. Tengelykapcsolók, fékek	Tudja csoportosítani a tengelykapcsolókat. Ismerje a tengelykapcsolók feladatát, ábrázolását. Ismerje az élelmiszeripari gépeken alkalmazott tengelykapcsolókat. Ismerje a fékek kialakítását, ábrázolását, alkalmazását.	Ismerje a tengelykapcsolók igénybevételét.
1.7. Vezetékelemek és kötéseik	Ismerje a tartályok kialakítását. Ismerje a csövek, csőkötések, csőídomok és csőszerelvények alkalmazását, kialakítását.	
1.8. Hajtások	Ismerje a szíjhajtásokat, dörzshajtásokat, lánchajtásokat, fogaskerék-hajtásokat. Ismerje a hajtások alkalmazását, üzemi jellemzőit.	Ismerje a hajtásoknál fellépő igénybevételeket.
1.9. Gépelemekkel kapcsolatos számítások		Legyen képes segédletek alkalmazásával, gépelemekkel kapcsolatos elemi számítások (áttétel, elemi fogazat, tűrések és fékek nyomatóka) megoldására. A tanult képletek alapján történő számolással az eredmény

		meghatározása. Használja az SI mértékegységrendszert.

2. Anyagismeret

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Metallográfia		Ismerje a műszaki életben használt anyagokat, tulajdonságaikat. Ismerje az anyagvizsgálati módokat.
2.2. Fémek és ötvözeteik	Ismerje a fémek szabványos jelölését. Ismerje a vas és ötvözeteit, az acélok és öntött vasak csoportosítását. Ismerje az egyéb fémek csoportosítását, felhasználását. Ismerje a hőkezelések fajtáit, hatásukat a fémek szerkezetére és tulajdonságaira.	Ismerje a fémek szerkezetét, kristályok felépítését. Ismerje a vas-szén állapotábrát.
2.3. Nemfémes anyagok	Ismerje a műanyagok csoportosítását, tulajdonságait, felhasználását. Ismerje a hő- és hangszigetelő anyagokat, felhasználási területüket. Legyen tisztában a ragasztás és a ragasztott kötések alkalmazásával.	
2.4. Tüzelő és kenőanyagok	Ismerje a benzin, a gázolaj és a zsírok, tulajdonságait, felhasználásukat. Ismerje a korrózióvédelem fajtáit, alkalmazását.	Ismerje a korrózió fogalmát, előfordulási formáit.
2.5. Fémek alakítása	Legyen tisztában a folyékony és a képlékeny fémalakításokkal. Ismerje a forgácsoló szerszámokat, gépeket, a forgácsolási technológiákat.	Legyen képes egyszerű alkatrészhez (forgásidom) műveletterv készítésére.

3. Gépek karbantartása, vezérlése

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. A fenntartás műszaki feltételei	Ismerje a fenntartás szervezését, időszakos szemlék feladatait, műveleteit és dokumentációját. Ismerje a felújított alkatrészekkel szemben támasztott követelmények, a felújítás módjait.	
3.2. Gépalkatrészek meghibásodása, szerelése	Ismerje a kopás formáit, a korróziós károkat. Ismerje a gépelemek meghibásodási lehetőségeit (kötések, tengelyek, csapágyak, hajtások, tömítések). Ismerje a helytelen szétszerelésből adódó károkat. Ismerje a gépelemek szabályos beépítési előírásait (kötések, tengelyek, csapágyak, hajtások, tömítések).	Ismerje az egyes karbantartási munkafolyamatok helytelen végrehajtásából eredő meghibásodások következményeit.
3.3. Üzemi kenés	Ismerje a kenőanyagok tulajdonságait, az élelmiszeriparban való alkalmazhatóságukat. Ismerje a gépelemek kenési lehetőségeit.	
3.4. Jellegzetes javítási és felújítási technológiák	Ismerje a jellegzetes javítási és felújítási technológiákat, a szükséges előkészítő és befejező műveleteket (hegesztéses anyagfelrakás, ragasztásos anyagfelrakás, bevonatos és műanyag technológia).	
3.5. Alkatrészek felújítása	Ismerje a siklócsapágyak felújítási módjait. Ismerje az oldható kötések felújítási módjait.	